

Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Dagplejen i dagtilbuds område
MIDT i Kalundborg kommune

2023

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.

[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I oplyse, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

Vi har haft meget fokus på at der sker læring hele dagen. Dagplejerne har arbejdet med at ændre deres mind set, så der tænkes læring og dagplejers rolle ind i hele dagen hvor børnene er i dagplejen – lige fra barnet kommer ind i dagplejen om morgenen, under måltiderne, ved aktiviteterne, ved af og påklædning, når barnet lægges til at sove, ved bleskift og til barnet bliver hentet igen.

Derudover har der været stor fokus på at arbejde med begreberne børneperspektiv og børnesyn og implementere dem i praksis og bruge dem bevidst.

Vi har haft fokus på barnets sproglige udvikling, herunder dagplejers rolle som sprogmodel og de sproglige læringsmiljøer både hjemme i den enkelte dagpleje og i legestuerne.

Vi har haft fokus på læringsmiljøet i legestuerne, herunder bl.a. at være i mindre grupper og i aldersopdelte grupper.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

I dagplejen MIDT har vi i denne periode arbejdet målrettet med at lave en evalueringskultur.

Den har 3 ben:

1. Struktur og rammer: Mødestruktur, Systematik, rammer for hvornår kan vi tale om hvad?

Teamsmøde i legestuegruppen hver uge med fast dagsorden. Her reflekteres over sidste dag i legestuen og man planlægger næste gang i legestue. Man har altid et skema til handling i gang i legestuen, som der arbejdes ud fra og ind i. En dagplejer fortæller hver gang, kort om det de arbejder med hjemme i egen praksis, enten ud fra praksisfortælling eller skema til handling. Der gives feedback.

Personalemøde – 4 møder fordelt over året hvor vi bl.a. skaber rammer for vidensdeling og refleksion på tværs af legestuegrupperne.

Personaledag – 1 hvert år, hvor vi går i dybden med fagligt tema relateret til den pædagogiske læreplan og der skabes rammer for vidensdeling og refleksion på tværs af legestuegrupper

2. Metoder og redskaber: Det redskab som vi bruger i dagplejen, er skema til handling, som er inspireret af skema til handling fra Redskab til selvevaluering og delelementer fra materialet Tegn på læring.

Til at understøtte evalueringen, har vi en værktøjskasse som indeholder sprogtrappen, aftale om feedback, dokumentation via billeder og video.

Der er lavet en samarbejdsaftale for det professionelle læringsfællesskab i hver legestue gruppe, hvor der er beskrevet forventninger og aftaler til vores samarbejde og feedback.

Der arbejdes videre med at implementere praksisfortællinger endnu mere som et redskab, der også kan understøtte evaluering.

Her i 2023, har vi haft fokus på, at få kendskab til de 12 mål i den pædagogiske læreplan. Det har vi gjort ved at alle dagplejere, over 2 måneder har lavet et skema til handling ud fra de 2 mål der er relateret til et enkelt læreplanstema:

Januar – februar	Social udvikling
Marts – april	Kommunikation og sprog
Maj – juni	krop, sanser og bevægelse
August – september	Alsidig personlig udvikling
Oktober – november	Natur, udeliv og science
December	Kultur, æstetik og fællesskab

3. Måden vi tænker på:

Vi arbejder med at skabe mere bevidsthed i forbindelse med de handlinger vi laver i forhold til arbejdet med børnene. Her bruger vi de 3 gyldne spørgsmål:

1, Hvad får børnene ud af det? 2. Hvordan kan vi se det? 3. Hvad skal vi lære for at de kan lære?

Vi arbejder med at udvikle og udfordre vores nysgerrighed i forhold til os selv og andre. Vi arbejder med at videreudvikle vores feedback til hinanden. Vi arbejder med emnet refleksion – omtanke i handling og eftertanke om handlingen.

Vi har startet en god kultur op omkring evaluering, hvor der er struktur og systematik. Der øves og øves, så der bliver en naturlig tilgang til det at evaluere.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har på personalemøder og på teams møder haft fokus på dialoger om hvad der er målet med aktiviteterne og hvordan vi som voksne skal tilrettelægge dagligdagen og vores tilgang, for at det lykkedes.

På personalemøder og pædagogisk dag har der være gruppearbejde på tværs af legestue grupper og fremlæggelse af de refleksioner der er sket ud fra emner sprog, bevidst planlægning i hverdagen, gruppen som læringsfællesskab og evalueringskultur.

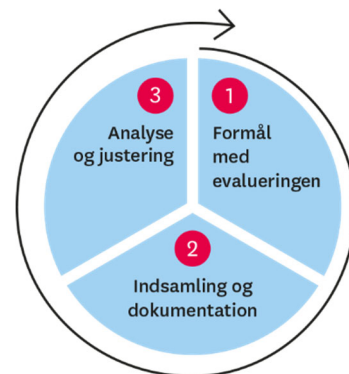
Vi har gennem det sidste års tid, særligt haft meget fokus på dokumentation, refleksion og evaluering på vores personale dag og på personalemøderne.

I efteråret 2022 deltog alle i dagplejen i et kompetenceudviklingsforløb, på 3 dage omkring barnets sproglige udvikling, med udgangspunkt i sprogappen. Der indgik hjemmeopgaver omkring samspil, leg, læringsmiljøer og videoptagelse som dannede baggrund for refleksion.

Vi har haft forløb med Procespædagog ude i legestuerne med fokus på at være et læringsfællesskab og vi har haft forløb med Procespædagog ude i legestuerne med fokus på det sproglige læringsmiljø, herunder dagplejer som sprogmodel og rammesætter for læringsmiljø.

Vi har haft oplæg om feedback og oplæg om Forråelse i forhold til at understøtte de kollegiale relationer, som er basis for når man skal udvikle kvalitet sammen.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

I dagplejen er vi 20 dagplejere, som bor forskellige steder. De er samlet i 6 forskellige legestuer. Alle har gjort sig erfaringer og evalueret de sidste 2 år, og der er forskellige erfaringer og evalueringer.

Vi har som helhed i dagplejen MIDT været nysgerrige på, hvordan vi levede op til de 12 mål som er beskrevet i den pædagogiske læreplan, og de enkelte dagplejere har tilpasset indholdet i evalueringen i forhold til hvilken børnegruppe de havde og hvad de selv var nysgerrige på i forhold til egen læring.

Der har været arbejdet meget med sprog og kommunikation både hos den enkelte dagplejer og i legestuerne, så det vil være det tema der fremhæves her.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videoptagelser, screeninger, relations skemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Der har været lavet skema til handling hos alle dagplejere, hvor der er evalueret. Alle dagplejere har taget billeder løbende i deres dagligdag.

Der er hos nogle dagplejere lavet praksisfortællinger og små nedskrevne observationer som har dannet grundlag for refleksioner og evaluering.

Hver enkelt dagplejer har i forbindelse med undervisningsforløb omkring sproglig udvikling hos børn, lavet videoptagelse af sig selv i samspil med børnene, for at se på det sproglige læringsmiljø.

Der har været procesforløb ude i de enkelte legestuer, hvor proces pædagog har være ude og lave sparring og observation og der har været tilbagemelding og evaluering på teams møder.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljø's betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringsskirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

- Børnene forstår og lærer bedre ord, når de underbygges af konkrete ting eller visuelle billeder.
- Børns sproglige kommunikation understøttes, når der er synlige ophæng med billeder og de kan inspireres af og vi kan tale sammen ud fra.
- Børns sprog hænger tæt sammen med den motoriske udvikling. Når børnene får mere styr på deres krop, kommer ordene på en anden måde. Når børnene lærer nye ord, kan det med fordel gøres imens man bruger kroppen, så de bliver leget ind.
- Børnene får mere nærvær og har bedre opmærksomhed, til at opfange dialog og kommunikation og nye ord, når de er i mindre grupper
- Vi har erfaret at det er vigtigt at give tid i kommunikationen og i aktiviteten, så børnene får mulighed for at forstå og opfange de ord og dialog der er. Det er også vigtigt ikke at lave for mange aktiviteter på engang,
- Er de voksne begejstret og aktiv deltagende i sang, leg og kommunikation, smitter det af på børnenes sproglige udvikling.
- Udformning af legemiljøer, prioritering af leg og deltagelse af de voksne i legen, har kæmpe betydning for udvikling og understøttelse af børnenes sproglige udvikling

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskirklen.

- Når vi holder samling, har vi sprogkuffert med dyr og andre relevante genstande eller billeder med til at visualisere de sange vi synger
- Vi arbejder på at få lavet plancher som dagplejerne kan hænge op på væggene, både hjemme og i legestuen, som relaterer til det tema eller leg de har valgt, så de kan inspirere til mere dialog og visuelt understøtte den sproglige udvikling.
- Vi er meget opmærksomme på at sætte ord på når vi har motorik, fx over og under, tælle imens vi hopper, lave fagter til de sange vi synger i det omfang det er muligt.

- Vi er meget opmærksomme på at have børnenes opmærksomhed, når vi kommunikerer med dem og i legestuerne arbejder vi i mindre grupper, som kan være opdelt efter alder eller hvad de har brug for eller lyst til at lege med.
- Vi arbejder med at holde pauser i vores kommunikation med børnene, så de får tid til at omsætte de ord som de hører. Vi har fokus på at give tid i de aktiviteter og lege som vi laver og gentage dem flere gange gennem ugen.
- Vi arbejder med at de enkelte dagplejere bliver endnu mere bevidste om deres engagement i sange og lege med børnene. De enkelte dagplejere er forskellige steder og der er forskel på at være hjemme alene sammen med børnene og være sammen med kollegaer
- Vi er i gang med at se på legemiljøer i de enkelte legestuer og hos de enkelte dagplejere, med henblik på at gøre leg mere tilgængeligt og mere visuelt understøttet samt arbejde med hvordan den enkelte dagplejer kan byde endnu mere ind for understøtte leg i sin gruppe

Inddragelse af forældrebestyrelsen

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

I Område Midt har der frem til 1. august 2023 været områdebestyrelse bestående af forældrerepræsentanter fra de enkelte dagtilbud. I områdebestyrelsen har der været løbende dialog om arbejdet med den pædagogiske læreplan både overordnet og i de enkelte dagtilbud.

Derudover har de pædagogiske afdelingsledere i varierende grad været i dialog med den lokale forældrerepræsentant ift. lokale ændringer og justeringer i praksis, da lokale justeringer ikke har været relevante at tage i plenum i bestyrelsen.

Pr 1. august 2023 vil der være lokale bestyrelser i alle dagtilbud. Fra denne dato vil pædagogisk afdelingsleder i højere grad inddrage forældrebestyrelsen i det løbende evalueringsarbejde.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi har i dagtilbuds område Midt arbejdet med at lave et fælles pædagogisk grundlag, som skal danne udgangspunkt for den næste pædagogiske læreplan 2023-2025.

Dette pædagogiske grundlag indeholder forskellige teoretiske tilgange indenfor leg, tilknytning jf. Hanne Warming og nærmeste udviklingszone jf. Vygotsky, som vi skal arbejde med i dagplejen den næste periode

Vi skal arbejde videre med vores sproglige læringsmiljøer og både omkring opbygning af dem, tilgængelighed af legetøj og visualisering af ord i legen.

Vi vil den næste periode sætte fokus på leg, legens mange muligheder, legens betydning for den sproglige, motoriske og socialeudvikling, børns deltagelsesmuligheder, dagplejers rolle i legen.

Vi vil have fokus på legemiljøer ude og inde hjemme hos de enkelte dagplejere og i legestuerne.

Vi vil have fokus på hvordan vi kommer rundt omkring den pædagogiske læreplan i vores rutinesituationer, som spisning, skiftning og garderobesituationer

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Det har været godt at få en systematik og struktur som viser der er tid og rum til refleksion og evaluering.

Det har været godt at få en systematik, så vi har fælles sprog omkring vores tankegang omkring evaluering.

Det opleves rigtig godt at have et forum på teams, hvor vi hver uge har mulighed for at mødes og drøfte nærværende, når vi har så lange afstande i vores arbejdsrelationer i dagplejen.

Vi har i det sidste halve år haft ressourcer til at give sparring omkring skema til handling både på indhold samt forståelse og udarbejdelse af skema, det har kvalificeret det endnu mere og det skal vi fortsætte med.

Vi skal den næste periode have fokus på, at lave strukturerede perioder med fælles overordnet tema eller fokus, som skal dokumenteres og evalueres samlet på tværs af dagplejere og legestuer